

Motion till riksdagen 2005/06:So687

av Jan Lindholm (mp)

Kampen mot snuset

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om behovet av åtgärder för att möta det ökande bruket av snus.

Motivering

Det är enligt vad jag uppfattat inte vetenskapligt belagt eller genom enkäter belagt att ökat snusande har en koppling till ett framgångsrikt bekämpande av rökningen. Det finns dock all anledning att misstänka att ett nikotinbegär övergått i annan form för tillfredsställelse.

Forskningen är omfattande kring rökningens risker. Icke-rökarens risk att genom passiv rökning drabbas av de risker som beror på inandning av röken gör det tacksamt att pedagogiskt beskriva hur en persons begär slår hårt mot andra. Särskilt barns utsatthet hos rökande föräldrar är talande.

När det gäller snuset så finns inte samma koppling mellan snusaren och hans/hennes omgivning. Det är därför inte lika pedagogiskt enkelt att framställa motiven till varför snusaren bör sluta med sitt bruk. I en nyligen publicerad SCB-undersökning säger sig 44 procent av snusarna vilja sluta. Många av dem har försökt men klarar inte av det. Kvinnorna uppger sig må sämre av snusandet än männen. Totalt är det ca 1,1 miljon svenskar som snusar dagligen och det sker en snabb ökning.

Bland kvinnor har snusandet mer än tredubblats på mindre än tio år. Bland männen ökar bruket inte lika snabbt men är mer utbrett, nästan 24 procent av männen brukar snus dagligen.

Riskerna med snus är kanske otillräckligt utforskat. I de artiklar jag hittar påstås dock att snus ger större nikotinutbyte än rökning samt att beroendet blir djupare. Nikotinet ger höjt blodtryck, snabbare hjärtslag, förtjockat blod, sammandragning av blodkärl men trots det en ökad hudtemperatur och ökad andning. På sikt kan konsekvenserna bland annat bli ökad risk för blodproppar och försämrat immunförsvar. Det finns artiklar om fosterskador och snus liksom om försämrad spermakvalitet och snus.

Fel! Okänt namn på

Jag upplever dock att det finns otydligheter i kunskaperna kring snusandet och hälsan och anser därför att det vore önskvärt att ett krafttag togs för att öka den kunskapen. Orsaken är att jag oroas för den snabba ökningstakten av snusandet. Om hälsoriskerna är så omfattande som de verkar finnas risk för i det material jag haft tillgång till så är det anmärkningsvärt att inte samhället lägger ner mer resurser på att informera om riskerna. Vi gör stora insatser för att minska riskerna för olyckor och ohälsa på andra områden där konsekvenserna för den enskilde och för samhället kanske inte är lika omfattande som man kan anta att de är för snusbruk.

Förmodligen finns redan idag tillräcklig kunskap för att motivera en viss ökad insats från samhällets sida när det gäller att förbättra kunskapen i samhället om risker med snusbruk. Eftersom det i kommentarer till undersökningar ibland påpekas att det kan finnas en koppling mellan rökavvänjning och påbörjat snusande så borde information om snusandets risker även knytas till rökavvänjning på ett tydligare sätt. Jag tror att uppfattningen om riskerna med rökning, som de flesta idag är väl medvetna om, i första hand är kopplad till röken och alla dess farligheter. Kunskapen kring nikotinet inskränker sig tråkigt nog för många till att vara en kunskap om beroende.

Mot denna bakgrund anser jag att behovet av åtgärder är påträngande och på sikt lönsamma för folkhälsan och samhällsekonomin.

Stockholm den 5 oktober 2005

Jan Lindholm (mp)